

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 37.

Vydána dne 30. května 1938.

Cena: Kč 4.80.

Obsah: (109.—111.) 109. Nařízení, jímž se vydávají všeobecná prováděcí ustanovení k zákonu o branné výchově. — 110. Nařízení o výborech brannosti. — 111. Vyhláška, již se vydávají přehledy sídel okrskových velitelství branné výchovy a jejich místní působnosti se vzájemným vztahem k politickým úřadům.

109.

Vládní nařízení

ze dne 13. května 1938,

jímž se vydávají všeobecná prováděcí ustanovení k zákonu o branné výchově.

Vláda republiky Československé nařizuje podle zákona ze dne 1. července 1937, č. 184 Sb. z. a n., o branné výchově (dále jen zákon):

HLAVA I.

Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Povinnost cizinců k branné výchově.

(K § 4, odst. 4 zákona.)

(1) Povinnosti k branné výchově nepodléhají vůbec cizinci, kteří požívají práva exterritoriality podle mezinárodního práva nebo náležejí k cizím diplomatickým misím, k cizím konsulárním úřadům, k orgánům cizích států vůbec, anebo k orgánům mezinárodním, s tou podmínkou, že tyto úřady nebo orgány působí na území republiky Československé se svolením vlády československé.

(2) O účasti ostatních cizinců při branné výchově platí tato ustanovení:

a) cizinci, chodící do veřejných škol v Československé republice, na nichž se provádí branná výchova podle ustanovení hlavy II zákona, nejsou povinni účastnit se zvláštních předmětů, přednášek a cvičení, jež byly k provádění této výchovy stanoveny;

b) cizinci, kteří nechodí do veřejných škol, na nichž se provádí branná výchova podle ustanovení hlavy II zákona, podrobí se vý-

cviku v úkolech civilní protiletectvé ochrany, pokud trvale dlejí na území republiky Československé a nejde o výcvik, který by bylo lze klásti na roveň službě vojenské; podrobnosti o tom, které části uvedeného výcviku bylo by klásti na roveň službě vojenské, stanoví předpisy vydané ministerstvem národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(3) Nemohou-li osoby, trvale dlejší na území republiky Československé, prokázati ani československé státní občanství, ani jinou státní příslušnost, jsou povinny podrobiti se branné výchově stejným způsobem jako českoslovenští státní občané.

§ 2.

Působnost ve věcech branné výchovy.

(K § 6, odst. 2 a 4 zákona.)

(1) Zúčastněnými ministerstvy, s nimiž třeba při výcviku v pomocných a ochranných službách postupovati podle ustanovení § 6, odst. 2 zákona v dohodě, sluší rozuměti — mimo ministerstvo vnitra — ona ministerstva, do jejichž oboru působnosti náleží péče o dotčené pomocné a ochranné služby, jakož i péče o organizace, zařízení a spolky, jichž součinností se při provádění tohoto výcviku podle § 32, odst. 3 a § 33 zákona používá, pak ministerstva, do jejichž oboru působnosti patří podniky, ústavy a jiná zařízení uvedená v § 32, odst. 4 zákona.

(2) Jinými zúčastněnými ministerstvy podle § 6, odst. 4 zákona je rozuměti:

a) ministerstvo vnitra, pokud jde o hájení zájmů veřejné správy vůbec a územní samosprávy zvláště, jakož i pokud jde o opatření, jež se dotýkají veřejného klidu a pořádku;

b) ministerstvo financí, pokud jde o posouzení věci po stránce finanční a o hájení zájmů s hlediska potřeb ústavů, korporací a orgánů oboru finančního;

c) ministerstvo veřejných prací, pokud jde o hájení zájmů s hlediska potřeb hornictví na vyhrazené nerosty;

d) ministerstvo průmyslu, obchodu a živností, pokud jde o hájení zájmů s hlediska potřeb průmyslu, obchodu a živností;

e) ministerstvo zemědělství, pokud jde o hájení zájmů s hlediska potřeb zemědělství;

f) ministerstvo sociální péče, pokud jde o opatření povahy sociálně politické;

g) ministerstvo železnic, ministerstvo pošt a telegrafů, ministerstvo veřejných prací a ostatní zúčastněná ministerstva, pokud jde o hájení zájmů s hlediska potřeb dopravy;

h) ministerstvo zahraničních věcí, pokud jde o cizince.

§ 3.

Vojenské orgány branné výchovy.

(K § 8, odst. 1, 2 a 4 zákona.)

(1) Vojenské orgány branné výchovy mají v rámci své instanční pravomoci tyto úkoly:

a) organisují a řídí brannou výchovu, patříří do oboru působnosti ministerstva národní obrany, a dozírají na ni;

b) spolu pracují o organisaci a provádění branné výchovy, jakož i při dozoru na ni, pokud tato výchova patříří do oboru působnosti jiných ministerstev, a to v mezích a způsobem, stanoveným dále v tomto nařízení, jakož i v předpisech vydaných ministerstvem národní obrany v dohodě se zúčastněnými ministerstvy, a jsou ve věcech této výchovy odbornými poradci;

c) rozhodují v sporných případech o vyloučení z branné výchovy (§ 14, odst. 5 až 9), o osvobození od účasti při této výchově (§ 17, odst. 4 až 8), jakož i o omluvení neúčasti při ní (§ 19, odst. 4 a 5);

d) ustanovují a odvolávají cvičitele branné výchovy a jiné osoby spolu působící při poskytování této výchovy, pokud jsou tito cvičitelé a jiné osoby určeni pro střediska branné výchovy [§ 24, odst. 1, písm. d)] a spolu působí při jejich ustanovování, pokud jsou určeni pro brannou výchovu prováděnou mimo střediska branné výchovy [§ 24, odst. 1, písm. a) až c) a odst. 2];

e) rozhodují o zřízení středisk branné výchovy (§ 22, odst. 2 zákona) a spolu pů-

sobí při ustanovování velitelů těchto středisk (§ 23, odst. 1);

f) vedou evidenci osob branné výchově podléhajících, jakož i evidenci cvičitelů branné výchovy, velitelů středisk branné výchovy a jiných osob spolu působících při provádění této výchovy;

g) udržují styk a spolu pracují s úřady, spolky a jinými institucemi ve věcech branné výchovy podle směrnic vydaných ministerstvem národní obrany v dohodě s příslušnými ministerstvy;

h) organisují kursy pro cvičitele branné výchovy, po případě spolu pracují při jejich organisaci (§ 24, odst. 3);

ch) zastupují vojenskou správu v zemských a okresních výborech brannosti podle příslušných ustanovení vládního nařízení o výborech brannosti;

i) pečují o propagaci brannosti a styk armády s úřady, spolky a jinými institucemi v této věci;

j) pečují o věcné potřeby branné výchovy, zejména pokud jde o propůjčování materiálu a vojenských objektů (střelnic, táborů a p.);

k) provádějí i jiné úkoly, které jim v oboru branné výchovy a k jejímu využití ministerstvo národní obrany v mezích své působnosti uloží.

(2) Vojenskými orgány branné výchovy jsou:

a) okrsková velitelství branné výchovy, jež se zřídí v jednotlivých okrscích branné výchovy, na něž se rozdělí oblasti sborů; v čele okrskového velitelství branné výchovy je okrskový důstojník branné výchovy;

b) velitelství sborů, u nichž se pro odborné věci branné výchovy zřídí zvláštní složka branné výchovy se sborovým důstojníkem branné výchovy v čele;

c) vojenský inspektor branné výchovy s přiděleným personálem (vojenský inspektorát branné výchovy, zkráceně „VIBV“) při ministerstvu národní obrany.

(3) Tam, kde ve správních věcech branné výchovy učiní v I. stolici rozhodnutí nebo opatření okrskové velitelství branné výchovy, rozhoduje ve II. stolici nadřízené velitelství sboru, a kde takové rozhodnutí nebo opatření učiní velitelství sboru, rozhoduje ve II. stolici ministerstvo národní obrany, jež je též vojenským ústředím branné výchovy.

(4) Sídla okrskových velitelství branné výchovy a jejich místní působnost se vzájemným vztahem k politickým úřadům se uveřej-

ní ve Sbírce zákonů a nařízení vyhláškou, vydanou ministerstvem národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(5) Školy, spolky oprávněné k poskytování branné výchovy, střediska branné výchovy a jiné ústavy, útvary, organizace a zařízení, jež při provádění branné výchovy spolu působí, jsou povinny se podrobiti doзору orgánů branné výchovy, uvedených v tomto paragrafu, podle dalších ustanovení tohoto nařízení.

§ 4.

Ostatní orgány branné výchovy.

(K § 8, odst. 3 a 4 zákona.)

(1) Orgány, uvedenými v § 8, odst. 3 zákona, se rozumějí:

a) orgány ministerstva školství a národní osvěty a orgány jemu podřízených úřadů, pokud jde o brannou výchovu na školách (vyjma zemědělské školy) podle hlavy II zákona a o brannou výchovu podle ustanovení § 28, odst. 1 zákona;

b) orgány ministerstva zemědělství, pokud jde o brannou výchovu na zemědělských školách podle hlavy II zákona;

c) orgány ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, pokud jde o brannou přípravu mravní, naukovou a tělesnou v tělovýchovných spolcích oprávněných k poskytování branné výchovy;

d) orgány ministerstva vnitra, pokud jde o výcvik v úkolech civilní protiletectvé ochrany.

(2) Orgány uvedené v odstavci 1 organizují a řídí brannou výchovu tam uvedenou a dozírají na ni.

(3) Profesorským sborům vysokých škol přísluší pečovat o to, aby branná výchova ve všech svých složkách byla na vysokých školách řádně po všech stránkách obstarávána; pro věci branné výchovy může si profesorský sbor zvoliti ze svého středu zvláštního referenta. V podrobných předpisech o branné výchově na vysokých školách, které vydá ministerstvo školství a národní osvěty podle § 15 zákona, bude stanoveno, do jaké míry bude přenesena pravomoc profesorských sborů vysokých škol ve věcech branné výchovy na zvláštní orgány k tomu účelu zřízené. O odvoláních proti rozhodnutím těchto orgánů rozhoduje ministerstvo školství a národní osvěty, a to podle obecných studijních předpisů. Pro vrchní dozor na brannou výchovu na vysokých školách zřídí ministerstvo škol-

ství a národní osvěty dozorčí orgán způsobem uvedeným v § 15 zákona.

(4) Ministerstva uvedená v odstavci 1 mohou všeobecně anebo v jednotlivých případech svěřiti provádění dozoru na brannou výchovu, uvedenou v odstavcích 1 až 3, vojenským orgánům branné výchovy (§ 3).

(5) Ustanovení § 3, odst. 5 platí i tu.

§ 5.

Součinnost svazků územní samosprávy.

(K §§ 10 a 48 zákona.)

(1) Obec je povinna prováděti soupisy osob branné výchově podléhajících a vésti jejich evidenci podle předpisů, které o tom vydá ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(2) Obec je dále povinna:

a) poskytnouti k účelům branné výchovy veřejně přístupné obecní pozemky vhodné pro cvičiště [§ 48, odst. 1, písm. b) zákona];

b) opatřiti k týmž účelům jiné vhodné pozemky, cvičiště a místnosti (neopatří-li se způsobem uvedeným v § 48, odst. 1 až 3 zákona) a udržovati je v takovém stavu, aby se jich dalo používat k branné výchově (§ 48, odst. 5 a 6 zákona a § 34, odst. 8 tohoto nařízení);

c) opatřiti k účelům branné výchovy právo k použití vod a přístup k nim (§ 48, odst. 9 zákona a § 35, odst. 3 tohoto nařízení);

d) poskytovat náhrady za použití cvičišť a místností, uvedených v § 48, odst. 1, písm. d) zákona, k účelům branné výchovy ve středisku této výchovy anebo na školách (§ 34, odst. 5) a za týchž podmínek i náhrady za použití vod a nemovitostí, umožňujících přístup k těmto vodám (§ 35, odst. 2);

e) propůjčiti k výcviku v úkolech civilní protiletectvé ochrany prostředky a zařízení, které má pro svou civilní protiletectvou ochranu;

f) obstarati potřebné kancelářské práce a věcné pomůcky pro střediska branné výchovy (§ 22, odst. 4 zákona).

(3) Náklady, jež vzniknou z plnění úkolů podle předcházejících odstavců, uhradí všechny obce, které jsou společnému středisku branné výchovy přiděleny. Obec, v níž je středisko branné výchovy, sdělí výši odhadnutých nákladů pro ten který rok nadřízenému politickému úřadu; ten údaje obce přezkoumá a výši nákladů jím stanovenou roz-

vrhne k úhradě na jednotlivé zúčastněné obce podle poměru přímých daní státních, jež byly podkladem pro stanovení úhrady rozpočtového schodku z přírážek na běžný rok. Příspěvky zúčastněných obcí bud' te'ž odváděny obci střediska branné výchovy ve čtvrtletních lhůtách předem.

(4) Nemůže-li obec hraditi náklady, které jí z provádění zákona o branné výchově vznikají, vhodnými opatřeními v mezích zákona o úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy, lze jí poskytnouti příspěvek ze státních peněz podle zásad stanovených vládou.

HLAVA II.

Branná výchova na školách.

§ 6.

Branná výchova na soukromých školách.

(K § 11, odst. 2 zákona.)

(1) Soukromé školy, do nichž chodí děti školou povinné, jsou povinny postarati se o brannou výchovu dětí, do této školy chodících, stejným způsobem jako školy veřejné.

(2) Děti (studující) školou nepovinné, které chodí do soukromých škol, podrobí se branné výchově podle ustanovení hlavy III zákona.

§ 7.

Branná výchova dětí školou povinných, jež jsou zproštěny povinnosti choditi do školy a branná výchova privatistů středních škol.

(K § 11, odst. 2 zákona.)

(1) Děti školou povinné, jimž bylo podle § 2 zákona ze dne 27. března 1936, č. 72 Sb. z. a n., o zproštění povinnosti choditi do veřejné školy obecné nebo měšťanské povoleno, aby byly vyučovány doma, nejsou zproštěny docházky školní, pokud jde o vyučování tělocvičné, do něhož je branná příprava tělesná včleněna; tohoto vyučování jsou povinny uvedené děti se zúčastniti zároveň s dětmi do školy chodícími, leč by byly osvobozeny od tělocviku podle příslušných školských předpisů.

(2) Pokud jde o brannou přípravu mravní a naukovou příslušného stupně, včleněnou do jednotlivých učebních předmětů, budou z ní děti uvedené v odstavci 1 vyzkoušeny při zkoušce, již se před koncem školního roku

z těchto učebních předmětů podrobí podle § 2, odst. 2 zák. č. 72/1936 Sb. z. a n.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí obdobně i o privatistech na středních školách ve věku školou povinném. Zkoušku z branné přípravy mravní a naukové vykonají na střední škole, na níž jsou jako privatisté zapsáni. Na ní se zúčastní te'ž při branné přípravě tělesné, leč by byli osvobozeni od tělocviku podle příslušných školských předpisů. Ve výjimečných případech mohou školní úřady na žádost povolit, aby takoví privatisté se zúčastnili při branné přípravě tělesné na jiné veřejné škole svého bydliště nebo aby byli od účasti té osvobozeni.

(4) Privatisté na středních školách ve věku školou nepovinném podrobí se branné výchově mimo školu podle ustanovení hlavy III zákona, nejsou-li osvobozeni podle § 12 od účasti při branné výchově anebo podle příslušných školských předpisů od tělocviku.

§ 8.

Branná výchova na živnostenských pokračovacích (učňovských) školách a na lidových školách hospodářských.

(1) Na živnostenských pokračovacích (učňovských) školách a na lidových školách hospodářských se obstarává branná příprava mravní a nauková, jakož i výcvik v pomocných a ochranných službách.

(2) Branné přípravě tělesné a brannému výcviku se podrobí žactvo těchto škol podle ustanovení hlavy III zákona.

§ 9.

Branná výchova na odborných školách.

Studující odborných škol, na nichž nebyla branná výchova zavedena buď vůbec anebo v celém rozsahu, podrobí se jí zcela anebo v těch složkách, jež nebyly na škole zavedeny, podle ustanovení hlavy III zákona.

§ 10.

Branná výchova posluchačů vysokých škol.

(1) Ustanovení § 9 platí obdobně i o posluchačích vysokých škol.

(2) Branné výchově podle ustanovení hlavy III zákona se podrobí i ti posluchači vysokých škol, kteří se nemohli soustavně

účastníci při branné výchově na vysoké škole, na níž jsou zapsáni. Důvody, pro něž se posluchač vysoké školy nemůže účastníci branné výchovy nebo některé její složky na této škole prováděné, přezkoumá příslušný profesorský sbor.

§ 11.

Osvobození žáků a studujících od účasti při branné výchově.

(K § 11, odst. 2 zákona.)

(1) Žáci a studující škol, na nichž je tělocvičné vyučování povinným předmětem, jsou osvobozeni od účasti při branné přípravě tělesné a při branném výcviku, jsou-li osvobozeni podle příslušných školských předpisů od tělocviku.

(2) Osvobození podle odstavce 1 se nevztahuje na brannou přípravu mravní a naukovou, ani na výcvik v pomocných a ochranných službách, leč by studující byli od tohoto výcviku pro tělesnou neschopnost výslovně osvobozeni.

(3) Studující škol, na nichž tělocvičné vyučování není povinným předmětem, jsou osvobozeni od účasti při branné přípravě tělesné, při výcviku v pomocných a ochranných službách a při branném výcviku za průměrného použití ustanovení § 18, odst. 1 až 3 zákona.

(4) Studující, kteří jsou vojenskými osobami mimo činnou službu, nejsou povinni účastníci se zvláštních předmětů, přednášek a cvičení, jež byly k provádění branné výchovy stanoveny; toto osvobození se však netýká výcviku v pomocných a ochranných službách. Takoví studující jsou však povinni, ukáže-li se toho potřeba, převzít úkol cvičitelů branné výchovy, po případě jinak spolu působiti při provádění této výchovy.

(5) O osvobození podle předcházejících odstavců rozhodují příslušné školní úřady. Seznam osob od účasti při branném výcviku osvobozených zašlou uvedené úřady příslušnému okrskovému velitelství branné výchovy.

(6) Od branné výchovy jsou osvobozeny děti československých státních občanů, které studují v cizině.

§ 12.

Vliv vojenské správy na provádění branné výchovy na školách.

(K § 12, odst. 3 zákona.)

(1) Vojenské orgány branné výchovy (§ 3) jsou oprávněny si vyžádati od příslušných školských úřadů zprávu o branné výchově na školách prováděné, a to pokud jde o vý-

cvik v pomocných a ochranných službách a o branný výcvik.

(2) Vojenské orgány branné výchovy jsou dále oprávněny přesvědčiti se o tom, jak se provádí na školách výcvik v pomocných a ochranných službách a branný výcvik. Tento dozor vykonávají — nebude-li dohodou ministerstva národní obrany s ministerstvem školství a národní osvěty (a pokud jde o školy zemědělské, s ministerstvem zemědělství) jinak stanoveno — po předchozím uvědomění příslušného školního úřadu (inspektora zemědělských škol), který pak může zamýšlenou prohlídku vykonati svým orgánem za příbrání vojenského orgánu branné výchovy anebo ponechatí tomuto orgánu, aby provedl prohlídku sám.

(3) Poznatky získané při provádění dozoru podle odstavce 2 oznámí vojenské orgány branné výchovy s event. svými návrhy příslušným školním úřadům a ty pak zařídí, čeho dále třeba.

(4) Příslušnými školními úřady (odstavec 3) se rozumějí: u vysokých a odborných škol ministerstvo školství a národní osvěty, u středních škol zemské školní úřady (v zemi Slovenské referát ministerstva školství a národní osvěty v Bratislavě a v zemi Podkarpatské referát ministerstva školství a národní osvěty v Užhorodě), u státních národních škol v zemích České a Moravskoslezské školní inspektoři a u ostatních škol v těchto zemích okresní školní výbory, v zemích Slovenské a Podkarpatské školní inspektoři; u škol zemědělských se rozumí příslušným školním úřadem ministerstvo zemědělství.

(5) K provádění výcviku studujících v pomocných a ochranných službách a jejich branného výcviku může vojenská správa zřídit zvláštní studentské výcvikové tábory. Tyto výcvikové tábory spravuje a výcvik v nich obstarává vojenská správa podle zásad platných pro výcvik ve střediscích branné výchovy. Velitele těchto výcvikových táborů ustanovuje ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem školství a národní osvěty. Podrobné předpisy o studentských výcvikových táborech a o výcviku v nich vydá ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem školství a národní osvěty.

§ 13.

Cvičitelé branné výchovy pro brannou výchovu na školách.

(K §§ 14 a 24 zákona.)

(1) Cvičitele branné výchovy pro brannou

výchovu na školách, nemůže-li býti tento úkol obstarán v jednotlivých složkách zcela nebo částečně silami ustanovenými školskou správou, ustanoví na žádost školního úřadu příslušné okrskové velitelství branné výchovy.

(2) Ustanovení předcházejícího odstavce platí obdobně i o přihrání jiných osob k součinnosti při poskytování branné výchovy na školách.

(3) O těchto cvičitelích branné výchovy (odstavec 1) a jiných přihraných osobách (odstavec 2) platí jinak příslušná ustanovení § 24 zákona a § 24 tohoto nařízení.

HLAVA III.

Branná výchova mimo školu.

Část 1.

Všeobecná ustanovení.

§ 14.

Vyloučení z branné výchovy.

(K § 17 zákona.)

(1) Ředitelství trestních a justičních zlepšovacích ústavů, správy věznic sborových soudů a přednostové okresních soudů jsou povinni oznámiti obci místa bydliště osob podléhajících branné výchově zbavení jich svobody v souvislosti s jakýmkoli trestním řízením, jakož i propuštění jich na svobodu [§ 17, odst. 1, písm. a) zákona], ať již jde o vazbu zajišťovací nebo vyšetřovací nebo o vazbu trestní, avšak s výjimkou vazeb, jež nepřesahují tři měsíce.

(2) Trestní soudy jsou povinny oznámiti obci místa bydliště osob podléhajících branné výchově:

a) zavedení trestního řízení pro některý z trestných činů uvedených v § 17, odst. 1, písm. b) zákona;

b) pravoplatné skončení trestního řízení uvedeného za písm. a), a skončilo-li toto řízení nepodmíněným odsouzením, též tento výsledek řízení.

(3) Jde-li o trestní řízení týkající se vojenské zrady, činí se oznámení podle předcházejících odstavců jen po předchozím schválení ministerstva národní obrany nebo velitelství (úřadu), kterému to ministerstvo národní obrany svěří.

(4) Obec uvědomí na základě oznámení podle předcházejících odstavců velitele střediska branné výchovy, k němuž jsou její příslušníci brannou výchovou přikázáni, o vy-

loučení dotčených osob z branné výchovy podle § 17, odst. 1 zákona. Velitel střediska branné výchovy zpraví pak o tomto vyloučení osobu, již se to týká, příslušného cvičitele branné výchovy, a účastní-li se vyloučená osoba branné výchovy v některém ze spolků oprávněných k jejímu poskytování, též dotčený spolek.

(5) O vyloučení z branné výchovy podle ustanovení § 17, odst. 2 zákona rozhoduje velitel střediska branné výchovy. Za tím účelem je obec povinna velitele střediska branné výchovy upozorniti na případy, v nichž má za to, že by osoba brannou výchovou povinná mohla mravně, zdravotně nebo jinak ohroziti ostatní účastníky branné výchovy, a zaslati mu v opise trestní listy osob podléhajících branné výchově, které dostala podle § 8 vládního nařízení ze dne 14. července 1922, č. 198 Sb. z. a n., o evidenci soudních provinilců a sbírání dat pro účely kriminální statistiky. Osoba, kterou velitel střediska branné výchovy podle § 17, odst. 2 zákona vyloučí, je oprávněna do 8 dní po uvědomění podati proti rozhodnutí velitele střediska branné výchovy písemný rozklad u tohoto velitele; neshledá-li velitel střediska branné výchovy důvodu, aby rozkladu sám vyhověl, předloží jej se svým vyjádřením k rozhodnutí příslušnému okrskovému velitelství branné výchovy.

(6) O vyloučení z branné výchovy podle ustanovení § 17, odst. 3 zákona rozhoduje okrskové velitelství branné výchovy na příslušné oznámení trestního soudu. Za tím účelem je tento soud povinen oznámiti místně příslušnému okrskovému velitelství branné výchovy:

a) zavedení trestního řízení pro některý z trestných činů uvedených v § 17, odst. 3 zákona;

b) pravoplatné skončení takového trestního řízení, a skončilo-li toto řízení nepodmíněným odsouzením, též tento výsledek řízení.

(7) Rozhodující podle ustanovení předcházejícího odstavce, přihlíží okrskové velitelství branné výchovy k tomu, zda — se zřetelem k povaze trestného činu a účelu branné výchovy, jakož i v zájmu ostatních účastníků branné výchovy — je vhodné, aby osoba, proti níž se vede trestní řízení, anebo jež byla již pravoplatně odsouzena pro některý z trestných činů tam uvedených, byla z branné výchovy vyloučena.

(8) O rozhodnutí, které okrskové velitelství branné výchovy učiní podle ustanovení od-

stavce 5 nebo 6, uvědomí velitele příslušného střediska branné výchovy. Ustanovení odstavce 4, druhé věty platí i tu.

(9) Na rozhodnutí okrskového velitelství branné výchovy podle ustanovení odstavce 3 nebo 4 může osoba z branné výchovy vyloučená (její řádný zástupce) podati do 15 dní od doručení rozhodnutí písemnou stížnost u okrskového velitelství branné výchovy, které učinilo rozhodnutí. Toto velitelství předloží závčas došlou stížnost s příslušnými spisy a svým vyjádřením k rozhodnutí velitelství sboru; opožděně došlou stížnost okrskové velitelství branné výchovy odmítne bez dalšího řízení. Rozhodnutí velitelství sboru je konečné.

§ 15.

Osvobození vojenských osob mimo činnou službu od účasti při branné výchově.

[K § 18, odst. 1, písm. c) zákona.]

(1) Vojenské osoby na trvalé dovolené, uvedené v § 289, odst. 2, písm. a), b) a c) vládního nařízení ze dne 15. září 1927, č. 141 Sb. z. a n., jimž se vydávají nové branné předpisy, podléhají branné výchově bez jakéhokoli omezení, pokud nejsou z branné výchovy podle ustanovení § 17 zákona a § 14 tohoto nařízení vyloučeny.

(2) Ostatní vojenské osoby mimo činnou službu (§ 1, odst. 6 cit. branných předpisů) podléhají jen výcviku v pomocných a ochranných službách; od účasti při ostatních složkách branné výchovy jsou osvobozeny, bez újmy event. vyloučení z branné výchovy podle § 17 zákona a § 14 tohoto nařízení. Toto osvobození však neosvobozuje od povinnosti uvedené v § 18, odst. 3 zákona a § 18 tohoto nařízení.

§ 16.

Osvobození státních a jiných veřejných zaměstnanců od účasti při branné výchově.

[K § 18, odst. 1, písm. g) zákona.]

(1) Od účasti při branné výchově jsou osvobozeni přednostové a vedoucí úředníci státních úřadů, ústavů a podniků, jakož i ti státní a jiní veřejní zaměstnanci, jichž účast při branné výchově by byla na závalu řádnému výkonu služby. Ostatní státní a veřejní zaměstnanci, pokud branné výchově podléhají, podrobí se jí podle ustanovení platných pro ostatní obyvatelstvo.

(2) Výcviku v úkolech civilní protiletecké ochrany budtež státní a jiní veřejní zaměst-

nanci podrobeni co možná v úřadě (ústavě, podniku, škole a zařízení), v němž jsou zaměstnání, zvláště tam, kde povaha dotčeného služebního odvětví vyžaduje, aby se jejich zaměstnancům dostalo zvláštního výcviku v uvedených úkolech (§ 32, odst. 4 zákona a § 27, odst. 1 tohoto nařízení); pokud není o výcvik státních a jiných veřejných zaměstnanců v úkolech civilní protiletecké ochrany postaráno tímto způsobem anebo způsobem uvedeným v § 27, odst. 2, po případě v rámci výcviku stráže obrany státu, podrobí se tyto osoby uvedenému výcviku v příslušném středisku branné výchovy.

(3) Státními a jinými veřejnými zaměstnanci v § 18, odst. 1, písm. g) zákona se rozumějí zaměstnanci státu a jiných veřejnoprávních korporací, ústavů, fondů a jakýchkoli veřejných institucí vůbec, jakož i ústavů, fondů, podniků a závodů jim náležejících anebo jimi spravovaných.

(4) Potvrzení o tom, že u zaměstnance jsou splněny podmínky osvobození od účasti při branné výchově (odstavec 1), vydává jeho služební úřad.

§ 17.

Osvědčení osvobozovacích důvodů a rozhodování o nich.

[K § 18, odst. 4 zákona.]

(1) Osoba, která uplatňuje některý z osvobozovacích důvodů, uvedených v § 18, odst. 1 zákona, je povinna to hlásiti písemně veliteli střediska branné výchovy v místě svého bydliště.

(2) Domáhá-li se někdo osvobození od účasti při branné výchově pro tělesnou nebo duševní neschopnost, je povinen zároveň s hlášením podle odstavce 1 předložit úřední potvrzení lékaře veřejné zdravotnické služby, o němž platí ustanovení § 18, odst. 2 zákona. Bližší směrnice a pokyny pro postup při prokazování tělesné a duševní neschopnosti před lékařem veřejné zdravotnické služby vydá ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v dohodě s ministerstvem národní obrany. V těchto směrnících a pokynech se vyhlásí též ministerstvem národní obrany pořízený seznam tělesných a duševních vad, které podle ustanovení § 18, odst. 1, písm. a) zákona osvobozují od účasti při branném výcviku.

(3) Uplatňuje-li osvobození z jiných důvodů v § 18, odst. 1 zákona uvedených, je dotčená osoba povinna osvobozovací důvod vhodným způsobem osvědčiti, na př. potvrzením příslušného úřadu (veřejného orgánu),

jmenovacím (ustanovovacím) dekretem (výměrem, listinou), úřední legitimací, potvrzením obce, ošetřujícího lékaře a pod.

(4) O osvobození podle § 18, odst. 1, písm. a) zákona rozhoduje okrskové velitelství branné výchovy, jemuž velitel střediska branné výchovy předloží hlášení podle odstavce 1 i s úředním potvrzením lékaře veřejné zdravotnické služby podle odstavce 2 a připojí k tomu své vyjádření.

(5) V případech, uvedených v § 18, odst. 1, písm. b) až i) zákona, rozhoduje o tom, je-li osvobozovací důvod podle uvedených zákonných ustanovení splněn, velitel střediska branné výchovy. O svém rozhodnutí uvědomí velitel osobu, již se to týká, příslušného cvičitele branné výchovy, a účastní-li se dotčená osoba branné výchovy v některém spolku oprávněném k jejímu poskytování, též tento spolek. Má-li velitel střediska branné výchovy za to, že osvobozovací důvod splněn není, předloží věc k rozhodnutí příslušnému okrskovému velitelství branné výchovy.

(6) Okrskové velitelství branné výchovy je oprávněno případy, v kterých velitel střediska branné výchovy uznal podle odstavce 5 osvobozovací důvod za splněný, přezkoušet, a třeba-li, učiniti na základě tohoto přezkoušení rozhodnutí odchýlné; až do takového rozhodnutí třeba s dotčenou osobou nakládati jako s osobou od účasti při branné výchově platně osvobozenou. Za tím účelem je velitel střediska branné výchovy povinen předkládati příslušnému okrskovému velitelství branné výchovy seznam osob, u nichž uznal osvobozovací důvod za splněný.

(7) O rozhodnutí, které okrskové velitelství branné výchovy učiní podle ustanovení odstavců 4 až 6, uvědomí velitele střediska branné výchovy. Ustanovení § 14, odst. 4, druhé věty platí i tu.

(8) Na rozhodnutí okrskového velitelství branné výchovy podle ustanovení odstavců 4 až 6 může postižená osoba (její řádný zástupce) podati písemnou stížnost, o níž platí obdobně ustanovení § 14, odst. 9.

§ 18.

Povinnost osvobozených osob k účasti při poskytování branné výchovy.

(K § 18, odst. 3 zákona.)

(1) O ustanovování cvičitelů branné výchovy z osob od účasti při této výchově osvobozených, jakož i o přibírání jich k jiné sou-

činnosti při poskytování branné výchovy platí příslušná ustanovení § 24, odst. 1, § 28, odst. 4, § 32, odst. 2 a 3, § 33, odst. 2 a § 38 zákona a § 24 tohoto nařízení.

(2) Má-li býti za cvičitele branné výchovy ustanovena, po případě k jiné součinnosti při poskytování branné výchovy přidržena osoba uvedená v § 18, odst. 1, písm. b), d), e) nebo g) zákona, je zapotřebí k tomu souhlasu jejího služebního úřadu (velitelství). To platí i o zaměstnancích drah a jiných podniků pro veřejnou přepravu; k jich použití k uvedeným úkolům je zapotřebí u zaměstnanců drah souhlasu úřadu, vykonávajícího veřejnou železniční správu, po případě služebny, které to uvedený úřad svěřil, a u zaměstnanců jiných podniků pro veřejnou přepravu souhlasu příslušného státního dozorního úřadu. Státních a jiných veřejných zaměstnanců a zaměstnanců drah a jiných podniků pro veřejnou přepravu budiž tu používáno především k součinnosti při poskytování branné výchovy ve vlastních úřadech, ústavech, podnicích a zařízeních.

(3) Při svěřování úkolů, uvedených v předcházejících odstavcích, osobám od účasti při branné výchově osvobozeným, budiž přihlíženo především k těm, kdož se k tomu dobrovolně hlásí a jsou k plnění těchto úkolů způsobilí; není-li takových dobrovolných přihlášek, budiž přihlíženo k tomu, aby povoláním osob od účasti při branné výchově osvobozených k plnění úkolů, o nichž je tu řeč, nebyl ohrožen výkon jejich pravidelného povolání (zaměstnání).

§ 19.

O mluvení neúčasti při branné výchově.

(K § 19 zákona.)

(1) K omluvným důvodům, které jsou v příkladech uvedeny v § 19, odst. 1 zákona, patří též zaměstnání v podniku, jež je nutné v zájmu jeho nerušeného provozu, příprava a činná účast při lidových kursech občanské výchovy, výkon cvičitelských úkolů ve spolecích oprávněných k poskytování branné výchovy, zbavení svobody, po případě práva volného pobytu v souvislosti s jiným řízením než řízením trestním a pod. Povinnými úkony náboženskými, o nichž mluví § 19, odst. 1 zákona, se rozumí plnění náboženských povinností, které ta neb ona církev anebo náboženská společnost státem uznaná nebo recipovaná svým příslušníkům ukládá.

(2) Omluvným důvodem pro zaměstnance podléhajícího branné výchově jest též, když

jeho zaměstnavatel mu prokázaně překáží v řádné účasti při branné výchově, bez újmy trestních následků, jež takové počínání pro zaměstnavatele, není-li oprávněné, má podle ustanovení § 52 zákona.

(3) Osoby branné výchově podléhající, kterým některý důležitý důvod zabráňuje zúčastniti se při branné výchově (při příslušných výkladech, cvičeních a pod.), jsou povinny omluviti cvičiteli branné výchovy každé zameškání, a to buď předem anebo dodatečně, a na vyzvání cvičitele branné výchovy omluvný důvod vhodným způsobem osvědčiti.

(4) Osvědčení o tom, že osoba branné výchově podléhající se nemůže zúčastniti branné výchovy, protože tomu překáží zájem na udržení nerušeného provozu podniku, vydává správa podniku (§ 33, odst. 2); má-li rozhodující orgán pochybnosti o dostatečnosti tohoto osvědčení, vyžádá si před svým rozhodnutím stanovisko dozorčího úřadu, po případě dobré zdání příslušné zájmové korporace, k níž dotčený podnik náleží.

(5) Má-li cvičitel branné výchovy omluvný důvod za nedostatečný, uvědomí o tom osobu, již se to týká. Tato osoba může do 8 dní po uvědomění žádati, aby rozhodnutí cvičitele branné výchovy přezkoušel — jde-li o brannou výchovu ve spolku oprávněném k poskytování branné výchovy — příslušný spolkový orgán, jinak velitel střediska branné výchovy. Má-li spolkový orgán nebo velitel střediska branné výchovy omluvný důvod za nedostatečný, může postižená osoba do 8 dní po uvědomění žádati, aby věc byla předložena k rozhodnutí okrskovému velitelství branné výchovy.

(6) Rozhodnutí, které okrskové velitelství branné výchovy učiní podle odstavce 5, je konečné.

(7) O omluvení neúčasti při branné výchově chovanců ústavů pro ochrannou výchovu mládeže (§ 26, odst. 6 a § 31, odst. 3 zákona) rozhoduje příslušné ředitelství (správa) ústavu.

§ 20.

Celostátní ústředí spolků oprávněných k poskytování branné výchovy.

(K § 20, odst. 1 a 2 zákona.)

(1) Za celostátní ústředí tělovýchovných spolků a spolků pěstujících vojenský výcvik lze považovati ústředí, jež jsou podle znění stanov oprávněna zřizovati tělovýchovné spolky, místní jednoty, odbory a pod. v celém státním území; podmínkou je, že spolky v dotče-

ném ústředí sdružené dávají svou činností záruku, že budou uskutečňovati brannou výchovu podle osnov vydaných příslušnými ministry.

(2) Za celostátní ústředí nelze považovati svazy, které sdružují různorodá celostátní ústředí.

§ 21.

Dozor na brannou výchovu ve spolcích oprávněných k poskytování branné výchovy.

[K § 21, odst. 1, písm. e) zákona.]

(1) Na brannou výchovu ve spolcích oprávněných k jejímu poskytování dozorají především orgány spolků a orgány jejich celostátního ústředí, v němž jsou sdruženy.

(2) Vedle toho podléhají tělovýchovné spolky oprávněné k poskytování branné výchovy ve věcech této výchovy úřednímu doзору orgánů ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, pokud jde o provádění branné přípravy mravní, naukové a tělesné [§ 3, odst. 3, písm. b)], a to pokud jde o brannou přípravu mravní a naukovou, za součinnosti orgánů ministerstva školství a národní osvěty.

(3) Bylo-li tělovýchovným spolkům oprávněným k poskytování branné výchovy svěřeno i provádění výcviku v pomocných a ochranných službách, přísluší dozor na tento výcvik vojenským orgánům branné výchovy (§ 3).

(4) Mimoto jsou vojenské orgány branné výchovy oprávněny přesvědčiti se o tom, jak se provádí v tělovýchovných spolcích oprávněných k poskytování branné výchovy branná příprava mravní, nauková a tělesná. Tento dozor vykonávají v mezích směrnic, které o dozoru v tělovýchovných spolcích vydá ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v dohodě s ministerstvem národní obrany, ministerstvem vnitra a ministerstvem školství a národní osvěty.

(5) Dozor na brannou výchovu ve spolcích pěstujících vojenský výcvik, pokud jsou oprávněny k poskytování této výchovy, obstarávají vojenské orgány branné výchovy.

§ 22.

Kontrola účasti při branné výchově.

(1) Cvičitelé branné výchovy a osoby, jimž byla svěřena jiná součinnost při poskytování této výchovy, jsou povinni účast při branné výchově kontrolovati. Přítomnost osoby bran-

nou výchovou povinné se zapisuje do záznamů o tom vedených, v nichž se vyznačí též omluvení neúčasti, po případě osvobození od branné výchovy anebo vyloučení z ní. Mimoto se do těchto záznamů zapisuje i klasifikace účasti při branné výchově (§ 28, odst. 5) a klasifikace výsledku dosaženého branným výcvikem (§ 29, odst. 3). Podrobnosti o vedení těchto záznamů stanoví předpisy, vydané ministerstvem národní obrany v dohodě se zúčastněnými ministerstvy.

(2) Záznamy vedené podle odstavce 1 jsou podkladem pro provádění § 51 zákona. Přestoupí-li neomluvená zameškání cvičebních hodin ve výcvikovém roce jednu třetinu těchto hodin, je cvičitel branné výchovy povinen oznámiti to skrze velitele střediska branné výchovy, po případě skrze spolek oprávněný k poskytování branné výchovy příslušnému okresnímu úřadu za účelem potrestání.

(3) Ustanovení předcházejícího odstavce platí nejen o účasti při branném výcviku, nýbrž i o účasti při ostatních složkách branné výchovy.

§ 23.

Velitel střediska branné výchovy.

(K § 22, odst. 3 zákona.)

(1) Velitele střediska branné výchovy ustanovuje okresní úřad z důstojníků nebo poddůstojníků mimo činnou službu po slyšení obecního zastupitelstva (obecních zastupitelstev) obce (obcí), pro něž je dotčené středisko zřízeno, a okrskového velitelství branné výchovy. Jsou-li pro to vážné důvody, lze způsobem právě uvedeným ustanoviti se svolením vojenských úřadů výjimečně velitelem střediska i důstojníka nebo poddůstojníka v činné službě.

(2) Velitel střediska branné výchovy má tyto úkoly:

a) organizuje a řídí brannou výchovu ve svém středisku a dohlíží na její provádění;

b) podpisuje písemnosti, které z jeho střediska vycházejí, a dohlíží na pomocné kancelářské práce, jež pro středisko obstarává obec;

c) pečuje o to, aby obec dodala pro středisko věcné pomůcky, potřebná cvičiště, místnosti, koupaliště atd.;

d) vyhledává schopné cvičitele branné výchovy a jiné osoby, které by mohly pracovati ve středisku, a podává návrh na ustanovení a odvolání cvičitelů branné výchovy a na při-

brání jiných osob k spolupůsobení při poskytování branné výchovy ve středisku;

e) sestavuje s cvičiteli branné výchovy program provádění branné výchovy ve středisku, při čemž přihlíží k místním poměrům a zájmům účastníků;

f) působí při rozhodování o vyloučení z branné výchovy (§ 14), o osvobození od účasti při ní (§ 17) a o omluvení neúčasti (§ 19);

g) vede evidenci cvičitelů branné výchovy ve svém středisku, jakož i evidenci osob branné výchově podléhajících, po případě jmenovitou evidenci osob, které jsou vycvičeny pro zvláštní úkoly;

h) spolu pracuje s místními orgány civilní protiletectvé ochrany, poskytuje jim dostatečný počet osob, vycvičených pro úkoly v této ochraně, a koná s nimi praktická cvičení;

ch) spolu pracuje s úřady, podniky, ústavy a zařízeními, jimž byl svěřen samostatný výcvik jejich zaměstnanců, po případě i jiných osob ve zvláštních úkolech protiletectvé ochrany těchto úřadů, podniků, ústavů a zařízení podle § 32, odst. 4 zákona a § 27 tohoto nařízení;

i) spolu pracuje s místními úřady, školami, orgány státní péče o občanskou výchovu lidu, spolky atd., ve všech společných otázkách branné výchovy, hlavně pokud jde o používání společných prostor a místností, aby potřeby všech složek pracujících o branné výchově byly uspokojeny a mohly plnit svůj účel a aby osob, zařízení a pomůcek bylo účelně a úsporně využito;

j) předkládá zprávy vojenským orgánům branné výchovy podle směrnic, které o tom vydá ministerstvo národní obrany;

k) podává iniciativní návrhy na úpravu branné výchovy ve svém středisku.

§ 24.

Cvičitelé branné výchovy i jiné osoby spolu působící při poskytování této výchovy.

(K § 24, odst. 1 až 3, § 27, odst. 1, § 28, odst. 4, § 32, odst. 2, § 33, odst. 2 a § 38 zákona.)

(1) Cvičitele branné výchovy ustanovuje a odvolává:

a) pro brannou výchovu poskytovanou ve spolcích oprávněných k poskytování této výchovy (§ 27, odst. 1 a § 33, odst. 1 zákona) příslušný spolkový orgán z řad svých členů;

b) pro brannou výchovu poskytovanou

v ústavěch pro ochrannou výchovu mládeže (§ 26, odst. 6 a § 31, odst. 3 zákona) ředitelství (správa) ústavu;

c) pro brannou výchovu poskytovanou v útvarech sociální péče o dorost (§ 28, odst. 2 zákona) a po případě v jiných k tomu vhodných zařízeních (§ 28, odst. 3 zákona) správa těchto útvarů a zařízení v dohodě s velitelem střediska branné výchovy, do jehož rámce dotčená branná výchova patří;

d) pro brannou výchovu poskytovanou v střediscích branné výchovy (§ 28, odst. 4, § 32, odst. 2, § 33, odst. 2 a § 38 zákona) okrskové velitelství branné výchovy, a to jde-li o osoby v obvodu střediska branné výchovy bydlící, na návrh velitele tohoto střediska.

(2) Cvičitele branné výchovy, ustanovené podle odstavce 1, písm. a), b) a c), oznámí dotčený spolkový orgán, ředitelství (správa) ústavu nebo správa útvaru (zařízení) příslušnému okrskovému velitelství branné výchovy, při čemž uvede okolnosti, z nichž lze usuzovat na způsobilost ustanovené osoby k obstarání úkolů jí svěřeného. Má-li okrskové velitelství branné výchovy proti osobě za cvičitele branné výchovy ustanovené námitky, dohodne se s příslušným orgánem spolku (ústavu, útvaru, zařízení) o dalším opatření.

(3) Cvičitelé branné výchovy budtež vybíráni z osob, které prokázaly způsobilost k tomuto úkolu absolvováním kursu pro cvičitele branné výchovy a vykonáním zkoušky po skončení tohoto kursu. O kursy a zkoušky cvičitelů, určených pro střediska branné výchovy, postará se ministerstvo národní obrany v dohodě se zúčastněnými ministerstvy. Obdobně bude státní správou pečováno o kursy a zkoušky cvičitelů pro výcvik v pomocných a ochranných službách, kteří budou poskytovat tento výcvik ve spolcích k tomu oprávněných, kdežto spolky a jejich ústředí pečují o kursy a zkoušky svých vlastních cvičitelů pro brannou přípravu mravní, naukovou a tělesnou, a to podle předpisů, které o tom vydá ministerstvo veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v dohodě se zúčastněnými ministerstvy. Při pořádání kursů použije ministerstvo národní obrany součinnosti Tyršova tělovýchovného ústavu, ústředí spolků oprávněných k poskytování branné výchovy a jednotlivých organizačních složek těchto spolků, Svazu čs. důstojnictva, Svazu čs. rotmistrů, Svazu záložníků a bývalých vojáků, Výboru pro studium otázek důstojníků v záloze, jakož i jiných vhodných organizací a institucí. Vysvědčení a zkoušky z kursů, které pořádala tělový-

chovná ústředí a jejich spolky nebo Svaz čs. důstojnictva před účinností zákona a tohoto nařízení, opravňují k převzetí úkolů cvičitelů branné výchovy.

(4) Dokud nebude dostatečný počet osob vyhovujících podmínkám uvedeným v předcházejícím odstavci, mohou býti za cvičitele branné výchovy ustanoveny i jiné vhodné osoby (učitelé, cvičitelé tělovýchovných spolků, cvičitelé spolků pěstujících vojenský výcvik a pod.), a to především z vojenských osob mimo činnou službu v místě bydliště.

(5) Vedle cvičitelů branné výchovy používá se k součinnosti při poskytování branné výchovy (zvláště k přednáškám z určitých úseků této výchovy a k praktickým cvičením, zejména v úkolech civilní protiletectvé ochrany, ve službě samaritské a pod.) i jiných způsobilých osob, které k tomu určí, pokud jde o brannou výchovu ve spolcích oprávněných k poskytování branné výchovy, příslušný spolkový orgán, může-li takové osoby vybrati z řad svých členů. Jinak určuje osoby, jichž se vedle cvičitelů branné výchovy k součinnosti při poskytování branné výchovy používá, okrskové velitelství branné výchovy na návrh velitele střediska branné výchovy, po případě na žádost spolku (ústavu, útvaru, zařízení) uvedeného v odstavci 1.

(6) Osoby, které byly ustanoveny za cvičitele branné výchovy, po případě přiřazeny k jiné součinnosti při poskytování této výchovy podle ustanovení předcházejících odstavců, jsou povinny — nemají-li omluvných důvodů (odstavce 7 a 8) — úkol jim uložený převzít, a to jsou-li osobami osvobozenými od účasti při branné výchově, za podmínek § 18 tohoto nařízení, a jsou-li vojenskými osobami v činné službě, za podmínek § 38, odst. 2 zákona.

(7) Jako omluvné důvody pro nepřijetí úkolů v tomto paragrafu uvedených se uznávají úřední úkony, které nestrpí odkladu, současná účast v kursech pro vojenské osoby mimo činnou službu, zaměstnání v podniku, jež je nutné v zájmu jeho nerušeného provozu, nemoc, karantena, neodkladné práce nebo cesta a pod. podle rozhodnutí okrskového velitelství branné výchovy. Pro členy spolků oprávněných k poskytování branné výchovy je omluvným důvodem též skutečnost, že jsou již plně zaměstnáni obstaráváním branné výchovy ve svém spolku.

(8) Ustanovení § 19, odst. 4 platí obdobně.

(9) Proti rozhodnutí, které okrskové velitelství branné výchovy učiní podle odstavce 7,

může osoba, jejíž omluvný důvod nebyl uznán, podati písemně stížnost, o níž platí obdobně ustanovení § 14, odst. 9.

(¹⁰) Státní a jiní veřejní zaměstnanci (§ 16, odst. 3) v činné službě a zaměstnanci drah a jiných podniků pro veřejnou přepravu v činné službě mohou být ustanoveni za cvičitele branné výchovy, po případě k jiné součinnosti při jejím provádění přibráni jen za podmínek uvedených v § 18, odst. 2; to platí obdobně i o zaměstnancích podniků, ústavů, jimž bylo svěřeno provádět buď zcela nebo zčásti samostatný výcvik zaměstnanců ve zvláštních úkolech protiletické ochrany těchto podniků, ústavů a zařízení (§ 32, odst. 4 zákona).

Část 2.

Branná příprava mravní, nauková a tělesná mimo školu.

§ 25.

Ustanovení o osobách, jimž nelze poskytnouti brannou výchovu podle ustanovení § 26 zákona.

(K § 26, odst. 8 zákona.)

(1) Nelze-li se o brannou výchovu některých osob postarati podle § 26, odst. 1 až 7 zákona, třeba s dotčenými osobami nakládati jako s osobami od branné výchovy osvobozenými.

(2) Těmto osobám třeba věnovati, pokud jsou mužského pohlaví, zvláštní pozornost při nastoupení do vojenské služby presenční (do vojenského výcviku příslušníků náhradní zálohy) a učiniti, čeho třeba k tomu, aby nedostatek branné výchovy byl vhodným opatřením za prvního vojenského výcviku podle možnosti odklizen.

Část 3.

Výcvik v pomocných a ochranných službách mimo školu.

§ 26.

Výcvik chovanců ústavů pro ochrannou výchovu mládeže.

(K § 31, odst. 3 zákona.)

Budou-li chovanci ústavů pro ochrannou výchovu mládeže (§ 26, odst. 6 zákona) podrobeni výcviku v pomocných a ochranných službách ve středisku branné výchovy, budiž tento výcvik prováděn v samostatných útvech, odděleně od výcviku ostatních osob.

§ 27.

Samostatný výcvik ve zvláštních úkolech civilní protiletické ochrany.

(K § 32, odst. 4 a § 34 zákona.)

(1) Provádění samostatného výcviku v úkolech civilní protiletické ochrany za součinnosti střediska branné výchovy lze svěřiti — ukáže-li se toho potřeba — způsobem uvedeným v § 32, odst. 4 zákona též soudům, státním úřadům, ústavům a zařízením, pokud jde o jejich zaměstnance.

(2) Státním úřadům, státním nebo státem provozovaným podnikům, ústavům a jiným zařízením, jimž byl svěřen samostatný výcvik jejich zaměstnanců ve zvláštních úkolech civilní protiletické ochrany těchto úřadů, podniků, ústavů a zařízení, může ministerstvo národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra a ostatními zúčastněnými ministerstvy, ukáže-li se toho potřeba, svěřiti výcvik i některých jiných osob v uvedených zvláštních úkolech protiletické ochrany.

Část 4.

Branný výcvik.

§ 28.

Klasifikace účasti při branném výcviku.

(K § 40, odst. 1 zákona.)

(1) Kdo ve výcvikovém roce z úhrnného počtu cvičebních hodin, určených k brannému výcviku uvedenému v § 39, odst. 2 zákona, vynechá neospravedlně nejvýše 10 %, má docházku pilnou. Při neospravedlněném zameškání větším než 10 %, ale nepřesahujícím třetinu úhrnného počtu cvičebních hodin, je docházka vyhovující a při ještě větším zameškání je docházka nevyhovující.

(2) Za ospravedlněné se pokládá při provádění odstavce 1 zameškání, jehož příčinou je omluvný důvod podle § 19 zákona (§ 19 tohoto nařízení) nebo osvobození podle § 18 zákona (§§ 15 až 18 tohoto nařízení).

(3) K neúčasti při branném výcviku pro vyloučení podle § 17 zákona (§ 14 tohoto nařízení) se při klasifikování účasti nepřihlíží.

(4) Při klasifikování účasti při branném výcviku se použije záznamů vedených podle § 22.

(5) Klasifikace účasti při branném výcviku, uvedeném v § 39, odst. 2 zákona, zapisuje se do záznamů vedených podle § 22, odst. 1, a to

tím způsobem, že se uvede napřed úhrnný počet cvičebních hodin, v nichž se měla dotčená osoba při branném výcviku účastnit, v kolika cvičebních hodinách se ho skutečně zúčastnila a kolik cvičebních hodin zameškala ospravedlněně a kolik neospravedlněně; poté se do záznamu zapíše konečná klasifikace účasti. Trvalo-li ospravedlněně zameškání nebo zameškání pro vyloučení z branné výchovy anebo obě tato zameškání dohromady více než dvě třetiny úhrnného počtu cvičebních hodin, poznamená se v záznamu, že se klasifikace vzhledem k tomuto zameškání neurčuje.

(6) Průkaz o klasifikaci účasti se vydá jen osobám, nastupujícím do presenční služby (vojenského výcviku příslušníků náhradní zálohy) a obsahuje klasifikaci za všechna léta, v nichž tyto osoby brannému výcviku podléhaly.

§ 29.

Klasifikace výsledku dosaženého branným výcvikem.

(K § 40, odst. 2 zákona.)

(1) Klasifikace výsledku, dosaženého branným výcvikem uvedeným v § 39, odst. 2 zákona, provede na konci výcvikového roku komise, složená z velitele střediska branné výchovy a příslušných cvičitelů této výchovy.

(2) Při klasifikaci podle odstavce 1 se klasifikuje dosažený výsledek branné výchovy známkami: výborný, chvalitebný, dobrý, dostatečný a nedostatečný.

(3) Klasifikace výsledku dosaženého branným výcvikem se zapíše do záznamu (průkazu) uvedeného v § 28, odst. 5 a 6.

Část 5.

Společná ustanovení pro všechny složky branné výchovy.

§ 30.

Rozsah branné výchovy mimo školu až do konce roku, v němž osoby branné výchově podléhající dosáhnou 30. roku věku.

(K § 43 zákona.)

(1) Časový rozsah branné výchovy osob, splnivších povinnost ke školní docházce, až do konce roku, v němž dosáhnou 30. rok věku, činí:

a) u osob mužského pohlaví:

aa) u jinů až do 31. srpna roku, v němž dosáhnou 17. roku věku, úhrnem 70 cvičebních hodin ročně;

bb) u mladíků od 1. září roku, v němž dosáhnou 17. roku věku, až do nastoupení vojenské služby presenční (vojenského výcviku příslušníků náhradní zálohy) anebo až do odvodního rozhodnutí „Neodveden“, úhrnem 90 cvičebních hodin ročně;

cc) u ostatních mužů úhrnem 40 cvičebních hodin ročně;

b) u osob ženského pohlaví:

aa) až do konce roku, v němž dosáhnou 21. roku věku, úhrnem 60 cvičebních hodin ročně;

bb) u ostatních žen úhrnem 30 cvičebních hodin ročně.

(2) Na úhrnném počtu cvičebních hodin, uvedeném v odstavci 1, mají podíl:

a) u osob mužského pohlaví:

aa) u jinů uvedených v odstavci 1, písm. a), aa): branná průprava mravní, nauková a tělesná 50 hodin, výcvik v pomocných a ochranných službách 20 hodin;

bb) u mladíků uvedených v odstavci 1, písm. a), bb): branná průprava mravní, nauková a tělesná 40 hodin, výcvik v pomocných a ochranných službách 10 hodin a branný výcvik 40 hodin;

cc) u ostatních mužů: výcvik v pomocných a ochranných službách 20 hodin a branný výcvik 20 hodin;

b) u osob ženského pohlaví:

aa) u žen uvedených v odstavci 1, písm. b), aa): branná průprava mravní, nauková a tělesná 40 hodin, výcvik v pomocných a ochranných službách 20 hodin;

bb) u žen uvedených v odstavci 1, písm. b), bb): výcvik v pomocných a ochranných službách 30 hodin.

(3) Účast při hromadných zkouškách nebo cvičeních protiletecké ochrany, nařízených podle zákona ze dne 11. dubna 1935, č. 82 Sb. z. a n., o ochraně a obraně proti leteckým útokům, se do časového rozsahu branné výchovy podle tohoto paragrafu nepočítá.

§ 31.

Výcvik v úkolech civilní protiletecké ochrany pro osoby, překročivší rok, v němž dosáhly 30. roku věku.

(K § 4, odst. 2 a 3, § 30, odst. 3 a § 43, odst. 1 a 3 zákona.)

(1) Časový rozsah výcviku v úkolech civilní protiletecké ochrany pro osoby, překročivší rok, v němž dosáhly 30. roku věku, až do konce

roku, v němž dosáhnou 50. roku věku, činí 30 cvičebních hodin ročně.

(2) Výcviku v úkolech civilní protiletectvé ochrany podléhají až do konce roku 1945 i osoby, překročivší 50. rok věku, a to počínaje prvním dnem, jenž následuje po dosažení 50 let, a končíc dnem, jímž se dosáhne 60 let. Časový rozsah tohoto výcviku činí 30 cvičebních hodin ročně.

(3) Ustanovení § 30, odst. 3 platí i pro výcvik v úkolech civilní protiletectvé ochrany podle tohoto paragrafu.

§ 32.

Doba provádění branné výchovy.

(K § 44 zákona.)

(1) Branná výchova budiž prováděna s náležitým zřetelem na to, aby nebránila výkonu povolání (zaměstnání) osob této výchově podléhajících, při čemž třeba přihlídnouti k místním poměrům.

(2) Se zřetelem k tomu budiž při stanovení doby, v níž se má branná výchova prováděti, přihlíženo též k příslušným náboženským předpisům, tak aby příslušníci jednotlivých církví a náboženských společností státem uznaných nebo recipovaných neměli důvodu k neúčasti při branné výchově, jenž by tuto neúčast podle ustanovení § 19 zákona a § 19 tohoto nařízení omlouval; proto nebudiž branná výchova prováděna v době povinných náboženských úkonů (§ 19, odst. 1) se zřetelem k náboženské příslušnosti osob branné výchově podléhajících.

(3) Na venkově budiž pak při stanovení doby, v níž se má branná výchova prováděti, přihlíženo vzhledem k ustanovení odstavce 1 též k době, kdy jsou účastníci branné výchovy co nejméně rušeni a zdržováni v polních zemědělských pracích tak, aby branná výchova nezasahovala rušivě do provozu zemědělských podniků a nedávala tak příležitost k neúčasti, jež by byla omluvným důvodem podle § 19 zákona a § 19 tohoto nařízení.

(4) Podle možnosti budiž branná výchova prováděna mimo pracovní dobu.

§ 33.

Povinnosti zaměstnavatelů.

(K § 45 zákona.)

(1) Povinnosti podle § 45 zákona mají zaměstnavatelé též vůči učnům.

(2) Má-li zaměstnavatel za to, že v zájmu

nerušeného provozu podniku není možné, aby dal svým zaměstnancům, podléhajícím branné výchově, za účelem jejich účasti při branné výchově přiměřený volný čas, je povinen osvědčení o tom (§ 19, odst. 4) zaslati cvičiteli branné výchovy; toto osvědčení lze zaslati i hromadně o několika zaměstnancích. Není-li tento důvod uznán dostatečným, je zaměstnavatel povinen zařídit čeho třeba k tomu, aby se dotčený zaměstnanec mohl při branné výchově zúčastniti.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí obdobně i v tom případě, překáží-li zájem na nerušeném provozu podniku tomu, aby zaměstnanec převzal úkol cvičitele branné výchovy nebo jiné osoby při této výchově spolu působící (§ 24).

§ 34.

Opatřování cvičišť, cvičebních místností a výcvikových pomůcek.

(K § 48, odst. 1 až 8 zákona.)

(1) Pozemky, cvičiště a místnosti uvedené v § 48, odst. 1 zákona, jakož i výcvikové pomůcky, jež v těchto místnostech a cvičištích jsou, je oprávněno požadovati okrskové velitelství branné výchovy, a to jak ve prospěch branné výchovy prováděné v střediscích branné výchovy, tak i ve prospěch branné výchovy prováděné na školách a ve spolecích oprávněných k poskytování branné výchovy, jakož i ve prospěch výcviku ve zvláštních úkolech civilní protiletectvé ochrany úradů, podniků, ústavů a zařízení podle § 32, odst. 4 zákona a § 27 tohoto nařízení; střediskům branné výchovy, spolkům, ani školám samostatné požadovací právo nepřisluší. Školy, školní úřady a jiné státní úřady a orgány mohou ovšem tyto věci i nadále projednávat přímo mezi sebou navzájem.

(2) Okrskové velitelství branné výchovy uplatní požadovací právo podle odstavce 1 především u orgánu, jemuž přísluší právo nakládati s pozemky, cvičišti, místnostmi a výcvikovými pomůckami, o něž jde. Nevyhoví-li tento orgán požadování u něho uplatněnému, požádá okrskové velitelství branné výchovy okresní úřad [v případech podle § 48, odst. 1, písm. b) a d) a odst. 5 zákona] nebo nadřízený školní úřad [v případech podle § 48, odst. 1, písm. c) zákona], aby vydal ve věci příslušné rozhodnutí; v případech podle § 48, odst. 1, písm. a) zákona přezkoumá věc příslušné velitelství sboru.

(3) Použije-li se k branné výchově místností (tělocvičen) uvedených v § 48, odst. 1,

písm. c) a d) zákona, třeba dbáti toho, aby jich osoby při branné výchově se účastníci nepoškozovaly obuví, v níž se dostaví; cvičeno budiž proto bez obuvi, nemají-li účastníci branné výchovy zvláštních tělocvičných střevíců.

(4) Za použití cvičišť a místností, uvedených v § 48, odst. 1, písm. d) zákona, přísluší spolkům tam vypočteným — nejde-li o použití těchto cvičišť a místností k účelům branné výchovy v dotčeném spolku prováděné — tato náhrada:

a) za cvičiště nebo místnosti najaté: příslušná část nájemného, připadající na dobu použití cvičiště nebo místností k účelům branné výchovy;

b) za cvičiště nebo místnosti, jsoucí ve vlastnictví uvedených spolků: v místě obvyklé nájemné, jehož výši stanoví — nedojde-li o něm k dohodě — okresní úřad po slyšení příslušného velitelství sboru.

(5) Náhradu podle odstavce 4 poskytne, jde-li o brannou výchovu ve střediscích branné výchovy nebo ve školách, obec podle zásad § 48, odst. 5 a § 10 zákona (§ 5 tohoto nařízení); jde-li o brannou výchovu prováděnou jinými činiteli, poskytnou náhradu podle předcházejícího odstavce tito činitelé ze svých peněz.

(6) Byly-li pozemky, místnosti a výcvikové pomůcky, odevzdané do užívání k účelům branné výchovy podle § 48 zákona, tímto užíváním poškozeny, přísluší držiteli nárok na náhradu škody takto způsobené, nejde-li o škodu vzniklou obvyklým opotřebením, neodvratnou náhodou anebo zaviněním držitele, jeho lidí nebo jiných osob, za něž činitel brannou výchovu provádějící neodpovídá; škodu je povinen nahraditi tento činitel s výhradou potíhu proti osobě, která škodu zavinila. O této náhradě rozhoduje — nedojde-li o ní k dohodě — okresní úřad.

(7) Nelze-li opatřiti pozemky, cvičiště, místnosti a výcvikové pomůcky, jsoucí v majetku subjektů uvedených v § 48, odst. 1 zákona, požádá okrskové velitelství branné výchovy obec, aby zařídila, čeho třeba, podle § 48, odst. 5, a třeba-li, i podle § 48, odst. 6 zákona.

(8) Ustanovení odstavců 1 až 3 a 6 platí i o opatření pozemků, cvičišť a místností, uvedených v § 48, odst. 1, písm. b) a c) zákona, pro účely tělesné výchovy, prováděné ve spolecích oprávněných k poskytování branné výchovy, chtějí-li si tyto spolky opatřiti uvedené věci prostřednictvím okrskového velitelství

branné výchovy podle ustanovení § 48, odst. 7 zákona. Tím je nedotčena možnost, aby si tyto spolky opatřily uvedené věci postupem dosud v této věci zachovávaným.

§ 35.

Použití soukromých a veřejných vod k branné výchově.

(K § 48, odst. 9 zákona.)

(1) Okrskové velitelství branné výchovy může požadovati k účelům branné výchovy i veřejné a soukromé vody, cesty a jiné nemovitosti, umožňující přístup k nim.

(2) Jsou-li vody, cesty a jiné nemovitosti uvedené v odstavci 1 v držbě subjektů uvedených v § 48, odst. 1 zákona, platí o jich použití k účelům branné výchovy obdobně ustanovení § 48, odst. 2 a 3 zákona a § 34 tohoto nařízení.

(3) Jsou-li však tyto vody, cesty a jiné nemovitosti v držbě jiných subjektů, opatří potřebné právo k jich použití obec podle ustanovení § 48, odst. 5 a 6 zákona a § 34, odst. 7 tohoto nařízení.

(4) Československý plavební úřad v Praze a jemu podřízené poríční úřady plavební zařídí, čeho třeba k tomu, aby voroplavbou nebyla ohrožena bezpečnost osob, provádějících brannou výchovu na splavných řekách. K tomu cíli jsou cvičitelé branné výchovy povinni ohlásiti den a místo zamýšleného cvičení československému plavebnímu úřadu v Praze nebo příslušnému poríčnímu plavebnímu úřadu (exposituře).

(5) Cvičitelé branné výchovy jsou povinni při provádění branné výchovy na vodě dbáti všech bezpečnostních opatření, nejen pokud jde o účastníky branné výchovy, nýbrž i pokud jde o život a majetek jiných osob. Cvičitelé branné výchovy odpovídají též za dodržování platných policejních řádů poríční policie. Zneužívání pobytu na vodě k jiným účelům než k účelům branné výchovy je trestné — nejde-li o čin přísněji trestný — podle příslušných trestních ustanovení hlavy IV zákona.

§ 36.

Použití vhodných pozemků v přírodě.

(K § 49 zákona.)

(1) Při použití pozemků v přírodě k účelům branné výchovy třeba míti co největší ohled na kultury, jež na pozemcích jsou. O úmyslu

použití pozemků k takovým účelům budiž příslušná obec předem uvědoměna.

(2) Škody, které vznikly na pozemcích jich použitím k účelům branné výchovy, je povinen nahraditi ten, kdo je povinen náhradou podle § 34, odst. 5. Nedojde-li na tento způsob k uspokojení držitele poškozeného pozemku, je držitel povinen oznámiti poškození nejpozději do 8 dní po jeho zjištění obecnímu úřadu, v jehož obvodu poškozený pozemek leží. Obec oznámí poškození okrskovému velitelství branné výchovy. Nedojde-li k dohodě o náhradě, požádá okrskové velitelství branné výchovy příslušný okresní úřad, aby dal věc vyšetřiti smíšenou komisí, jejímiž členy jsou zástupce okresního úřadu, zástupce finančního úřadu, zástupce vojenské správy a zástupce obce; komisi předsedá zástupce okresního úřadu. Nedojde-li ani u této komise k dohodě o náhradě škody, rozhoduje o ní okresní úřad.

HLAVA IV.

Péče o osoby, jež utrpěly škodu na zdraví za účasti při branné výchově anebo při jejím poskytování, jakož i o pozůstalé po nich.

(K §§ 46 a 47 zákona.)

§ 37.

Podmínky nároku na léčebnou péči a na zaopatření.

(1) Nárok na léčebnou péči a na zaopatření na vrub státu (ministerstva sociální péče) zakládá úraz, který utrpěly osoby podléhající branné výchově následkem plnění své povinnosti k této výchově, pokud nemají nároku na léčebnou péči nebo zaopatření (důchod) podle jiných právních ustanovení. Osoby, které si úraz přivodily úmyslně nebo hrubou nedbalostí, nemají těchto nároků.

(2) Nárok na léčebnou péči a na zaopatření na vrub státu (ministerstva sociální péče) zakládá dále onemocnění, získané za účasti při branné výchově.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí též o úrazech (onemocněních), které utrpěli (získali):

a) cvičitelé branné výchovy a jiné osoby uvedené v § 24 při poskytování branné výchovy, nebo

b) osoby, určené za příslušníky stráže obrany státu podle § 42 zákona, za účasti v této stráž,

není-li v těchto případech nároku na léčebnou péči nebo zaopatření (důchod) podle jiných právních ustanovení.

§ 38.

Léčebná péče.

(1) Osobám, které utrpěly úraz nebo získaly nemoc za okolností uvedených v § 37, vydá poukaz k lékaři nebo do veřejné nemocnice zemský úřad pro péči o válečné poškozence, příslušný podle místa řádného bydliště postižené osoby.

(2) Nároku na léčení na vrub ministerstva sociální péče nemá osoba, která má nárok na lékařskou pomoc a léky z titulu veřejnoprávního povinného pojištění pro případ nemoci. Tento nárok proti nositeli pojištění (zaopatření) je přednostní a nositel pojištění nemá proti státu (ministerstvu sociální péče) nároku na náhradu dávek v takovém případě poskytnutých.

(3) Podrobnosti o poskytování léčebné péče na vrub státu (ministerstva sociální péče) stanoví předpisy o organizaci lékařské pomoci, poskytování léků a odevzdání invalidů do léčebných ústavů k léčení na státní náklad, vydané ministerstvem sociální péče v dohodě s ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy a ministerstvem financí podle ustanovení článku II vládního nařízení ze dne 3. července 1936, č. 192 Sb. z. a n., k § 11, odst. 3.

§ 39.

Protokol o úrazech a onemocněních.

(1) O každém úrazu, který utrpěly za účasti při branné výchově osoby podléhající této výchově, je povinen cvičitel branné výchovy, vedoucí útvar, jemuž je postihena osoba přidělena, sepsati — pokud možno na místě úrazu — protokol ve dvou stejnopisech.

(2) Protokol má obsahovati tyto údaje:

a) jméno, příjmení, rok narození, zaměstnání a bydliště osoby úrazem postižené;

b) druh úrazu, kdy a jak se úraz přihodil; vyjádření o tom, zda úraz nebyl zaviněn úmyslně nebo hrubou nedbalostí postižené osoby nebo osoby třetí; svědky úrazu;

c) údaj o tom, který lékař poskytl postižené osobě první pomoc, zda a kam byla tato osoba dopravena k dalšímu léčení (zda byla poslána do nemocnice, či ponechána v domácím ošetřování);

d) údaj o tom, podléhá-li poškozená osoba povinnému veřejnoprávnímu pojištění pro případ nemoci; v kladném případě třeba uvést nositele pojištění.

(3) Objeví-li se příznaky úrazu mimo dobu,

kdy je branná výchova poskytována, sepiše protokol podle ustanovení předcházejících odstavců cvičitel útvaru, jemuž byla postižená osoba přidělena v době úrazu, ihned, jakmile dojde oznámení této osoby neb jejího řádného zástupce.

(4) Jde-li o onemocnění, získané za účasti při branné výchově, třeba o tom sepsati protokol obdobně podle ustanovení předcházejících odstavců.

(5) Oba stejnopisy protokolu odevzdá cvičitel branné výchovy veliteli příslušného střediska branné výchovy (orgánu spolku oprávněného k poskytování branné výchovy, ředitelství [správě] ústavu atd.), jenž jeden stejnopis protokolu zašle bez odkladu místně příslušnému zemskému úřadu pro péči o válečné poškozence nebo příslušnému nositeli pojištění (zaopatření). Druhý stejnopis protokolu se připojí ke spisům, týkajícím se branné výchovy postižené osoby.

(6) Ustanovení tohoto paragrafu platí i v tomto případě, jde-li o úraz nebo onemocnění cvičitelů branné výchovy a jiných osob uvedených v § 24. Protokol sepiše v tomto případě velitel střediska branné výchovy (orgán spolku oprávněného k poskytování branné výchovy, ředitel [správce] ústavu atd.).

§ 40.

Nárok na zaopatření.

(1) Osoby, jež si činí nárok na zaopatření podle § 46, odst. 2 zákona, jsou povinny samy nebo svými řádnými zástupci podati písemnou, řádně doloženou přihlášku u zemského úřadu pro péči o válečné poškozence, příslušného podle místa jejich řádného bydliště.

(2) Přihlášku třeba podati, nastala-li neschopnost k výdělku následkem úrazu, do roka ode dne, kdy se úraz přihodil. Je-li neschopnost k výdělku následkem onemocnění, třeba podati přihlášku do roka ode dne, kdy nemoc vznikla, nejpozději však do roka ode dne, kdy skončila u postižené osoby povinnost účastniti se při branné výchově (§ 4 zákona), nebo kdy onemocnělá osoba byla z branné výchovy vyloučena anebo od ní osvobozena, anebo kdy cvičitel branné výchovy, po případě jiná osoba uvedená v § 24 přestala se účastniti při poskytování branné výchovy. Pozůstalí jsou povinni podati přihlášku o zaopatření do roka od smrti osoby, za kterou zaopatřování požadují.

(3) Podrobnosti o nároku na zaopatření podle § 46, odst. 2 zákona upravuje — s vý-

hradou stanovenou v § 46, odst. 3 zákona — zákon ze dne 31. ledna 1922, č. 41 Sb. z. a n., jímž se upravuje péče o invalidní vojíny ze stavu mužstva po světové válce a o pozůstalé po vojínech ze stavu mužstva, pokud se týče zákon ze dne 20. února 1920, č. 142 Sb. z. a n., o požitcích válečných poškozenců, ve znění zákona ze dne 25. ledna 1922, č. 39 Sb. z. a n., a zákonů, jimiž zákon ten byl nebo bude změněn nebo doplněn.

HLAVA V.

Závěrečná ustanovení.

§ 41.

V ý c v i k s e z b r a n í p ř i b r a n n é v ý c h o v ě.

(K § 61 zákona.)

(1) Výcvik se zbraní při branné výchově náleží k brannému výcviku (§ 3, písm. c) zákona); základní výcvik ve střelbě se však poskytuje též při branné přípravě naukové a tělesné (§ 3, písm. a) zákona).

(2) Podrobnosti o výcviku se zbraní při branné výchově, zejména též o tom, jakých zbraní a střeliva lze při branném výcviku užívat kromě vzduchovek a střeliva k nim příslušného, stanoví předpisy vydané ministerstvem národní obrany v dohodě s ministerstvem vnitra.

(3) Zvláštní předpisy stanoví, jaké odchylky od předpisů o nabývání, držení, nošení a zasilání zbraní a střeliva platí pro zbraně a střelivo, jichž se používá k branné výchově.

§ 42.

V š e o b e c n é u s t a n o v e n í.

Povinností škol, spolků oprávněných k poskytování branné výchovy a středisk této výchovy jest zaříditi provádění branné výchovy tak, aby bylo co nejlépe využito jak cvičitelů branné výchovy, tak i potřebných cvičebních místností, prostor a výcvikových pomůcek.

§ 43.

K u r s y p r o v o j e n s k é o s o b y m i m o č i n n o u s l u ž b u.

(K § 64, odst. 1 zákona.)

(1) Instrukční kursy pro vojenské osoby mimo činnou službu se zřizují zatím jen na základě dobrovolném podle předpisů vydaných ministerstvem národní obrany.

(2) Uzná-li se toho potřeba, bude zavedena povinná účast v těchto kursech podle zásad, jež budou stanoveny vládním nařízením.

(3) Na kursy uvedené v odstavci 1 vztahují se všechna zákonná ustanovení, platná pro kursy pro vojenské osoby mimo činnou službu s povinnou účastí.

(4) Absolvování kursu pro cvičitele branné výchovy a vykonání příslušné zkoušky má pro vojenské osoby mimo činnou službu stejný význam jako absolvování instrukčního kursu uvedeného v tomto paragrafu.

§ 44.

Osvobození od daní a jiných veřejnoprávních dávek.

(K § 66, odst. 2 zákona.)

(1) Za dodávky sloužící branné výchově se pokládají dodávky předmětů, potřebných k provádění branné výchovy podle výnosů ministerstva národní obrany, vydaných v dohodě s ministerstvem financí, ministerstvem vnitra, ministerstvem veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, ministerstvem školství a národní osvěty a ministerstvem zemědělství; tyto dodávky jsou osvobozeny od daně z obratu a daně přepychové. Podmínkou osvobození je, že kupující stranou je stát, obec, škola, spolek, ústav, útvar atd., oprávněný k poskytování branné výchovy.

(2) Od daně z obratu a daně přepychové jsou dále osvobozeny výkony sloužící branné výchově, jimiž se rozumějí podniky (závody, produkce, výstavy a pod.), jež slouží výhradně a přímo účelům branné výchovy, po případě mají ukázati její vývoj a přítomný stav. To platí i o závodech, produkcích, výstavách a pod. spolků oprávněných k poskytování branné výchovy, jež mají za účel ukázati pokrok v tělesné výchově těmito spolky prováděné, pokud se při nich buď vůbec nevybírá vstupné anebo se vybírá vstupné jen v takové výši, aby se jím uhradily skutečné režijní výlohy. Tyto spolky, pokud pořádají tělesné nebo jiné závody, produkce, výstavy a pod., uvedené v tomto odstavci, jsou osvobozeny též od daně výdělkové, pokud při tom nesledují úmysly jen výdělečné.

(3) K průkazu okolností, které zakládají nárok na daňové osvobození dodávek a výkonů podle předcházejících odstavců, je ten, kdo nárok na toto osvobození uplatňuje, povinen předložiti:

a) doklad o tom, že je mu svěřeno obstarávání branné výchovy;

b) u dodávek podle odstavce 1 potvrzení okrskového velitelství branné výchovy, že dodané předměty jsou potřebny k provádění branné výchovy podle výnosů uvedených v odstavci 1 a že se jich také skutečně k těmto účelům použije;

c) u výkonů podle odstavce 2 potvrzení okrskového velitelství branné výchovy o tom, že se tyto výkony provádějí k účelům tam uvedeným;

d) doklady (kvitance, účty a pod.) o tom, co bylo za dodávky podle odstavce 1 účtováno anebo na vstupném při výkonech podle odstavce 2 přijato, a potvrzení starosty obce, že toto vstupné odpovídalo skutečným režijním výlohám.

(4) V potvrzení podle odstavce 3, písm. b), c) nebo d) musí býti jasně uveden též konkrétní účel branné výchovy a musí v něm býti vyznačeno, že se vydává k účelům daňovým. Toto potvrzení nesmí obsahovati ničeho, čím by se předbíhalo rozhodnutí finančních úřadů o daňovém osvobození.

(5) O osvobození od daní podle tohoto paragrafu rozhodují příslušné finanční úřady při vyměřování daní.

(6) Ustanovení předcházejících odstavců platí obdobně i pro obecní dávku ze zábav; hraje-li při podnicích uvedených v odstavci 2 hudba, jsou tyto podniky od právě uvedené dávky osvobozeny, pokud jde o hudební doprovod jako součást předváděných výkonů.

§ 45.

Účinnost a provedení.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou je ministr národní obrany, ministr vnitra, ministr veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy, ministr školství a národní osvěty a ministr zemědělství v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Krofta v. r.	Ing. Dostálek v. r.
Dr. Černý v. r.	Dr. Zadina v. r.
Dr. Kalfus v. r.	Machník v. r.
Dr. Franke v. r.	Ing. Nečas v. r.
Dr. Dérer v. r.	Ježek v. r.
Mlčoch v. r.	Tučný v. r.

Dr. Šrámek v. r.